

Od Redakcji

Prezentowany Państwu tom przynosi pierwszy polski zbiór studiów i szkiców poświęconych w całości ironii modernistycznej, młodopolskiej. Temat ironii do tej pory eksploatowany był badawczo głównie w odniesieniu do literatury romantycznej lub postmodernistycznej. Monografia stanowi próbę zapełnienia luki interpretacyjnej w badaniach nad kulturą polską postrzeganą w kontekście zachodnio- i środkowoeuropejskim. Książka jest plonem pierwszej cyklicznej Konferencji „Młoda Polska: rewizje, reinterpretacje”. Odbывała się ona pod hasłem *Ironia modernistów* w Białymstoku w dniach 12-13 maja 2017 roku. Sesję zorganizowały następujące instytucje: Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku, Katedra Historii Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski z Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Dział Naukowy Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku (gdzie odbywały się obrady). W czasie spotkania podjęto następujące tematy:

- Ironia, jej typy i odmiany w literaturze polskiej i światowej okresu 1880–1918.
- Teoretyczne wypowiedzi na temat ironii w literaturze europejskiej i polskiej przełomu XIX i XX wieku.
- Autoironia, ironia a satyra i humor w tekstach modernistycznych.
- Sarkazm i jego ewokacje w literaturze epoki.
- Europejskie źródła i konteksty ironii modernistów.
- Ironia i sarkazm wobec pogranicznych jakości estetycznych w epoce: groteski, tragizm, tragiczno-groteski (i innych).
- Słowo, obraz, muzyka, sztuka epoki a ironia.

Kolejne krakowsko-białostockie spotkanie badaczy z cyklu „Młoda Polska: rewizje, reinterpretacje” zaplanowano 11-12 października 2018 roku w Białymstoku. Poświęcone ono będzie tematowi: „Tadeusz Miciński i ludzie epoki. Współcześni i potomni

wobec pisarza i jego dziedzictwa”. Książka powstała jako wynik spotkania białostockich i krakowskich polonistów, badaczy modernizmu, do których dołączyli sławiści i filolodzy z Bratysławy, Kijowa, Warszawy, Olsztyna, Bydgoszczy, Poznania i Gdańska. Zebrane materiały uporządkowane zostały według klucza tematycznego. Rozdział pierwszy prezentuje ujęcia o ambicjach teoretycznych, rozdział drugi studia interpretacyjne, trzeci zaś prace, w których zarysowuje się perspektywa komparatystyczna.

Chcemy wyrazić nadzieję, iż spójny tematycznie zbiór rozpraw i szkiców zapoczątkuje nową, szerszą dyskusję badawczą nie tylko nad samą ironią modernistyczną, lecz również nad zjawiskami z nią związanymi lub biorącymi z niej swój początek, takimi jak sarkazm, absurd, groteska, tragigroteska czy tragizm.

Byłby to kolejny krok w stronę poznania epoki, która skończyła się ostatecznie równo sto (1918–2018) lat temu...

Jarosław Ławski, Marcin Bajko, Urszula M. Pilch